

Κυριακή Παρασκευά

ΕΝΑΣ ΑΓΡΟΙΚΟΣ* ΑΓΙΟΣ

(από το περιοδικό *Η Δράση μας*)

— Άντε, προβατάκια μου, άντε καλά μου... ώρα και σεις ν' αναπαυθείτε στη μάντρα σας κι εγώ να σας καληνυχτήσω. Αν θέλει ο Θεός θ' ανταμώσουμε το πρωί-πρωί.

Σας αφήνω στο σιέπος* του Θεού. Έτσι δεν λέει η Αγία Γραφή; «Τοις αγγέλοις Αυτού εντελείται περί σου του διαφυλάξαι σε...».

Αν καταλαβαίνω καλά κι εγώ, το ξύλο το απελέκητο, τούτο σημαίνει όλα να τα αναθέτουμε στον Θεό και να γαληνεύουμε.

Ο Θεός είναι καλός Πατέρας.

Ήταν μια νύχτα με χλωμό φεγγάρι. Εκεί, στον κάμπο τον πλατύ της Τριμθούντος, ανάμεσα Πενταδάχτυλου και Τροόδους, των δύο βουνών «της ωραίας Ελένης» των νησιών, της Κύπρου, το αεράκι φυσούσε ανάλαφρο.

Κανένα σκυλί δεν αλύχταγε στις γύρω μάντρες.

Ο αγροικός*, ο απλοϊκός βοσκός, ο παπάς με το τριμμένο ράσο έτσι μίλησε με τα πρόβατά του, που έτρεφε για τις ανάγκες των φτωχών του.

Σήκωσε με ευλάβεια τον αχώριστο σύντροφό του από το πεζούλι στη γωνιά, το άγιο Ευαγγέλιο, κι αφού το ασπάστηκε, το τοποθέτησε στη βούρκα* του κι έκλεισε το μαντρί. Σταύρωσε την πόρτα με το δεξί και πήρε το δρόμο του γυρισμού για το σπιτάκι του.

Στον δρόμο μιλούσε με τους αγγέλους καταπώς συνήθιζε.

«Πρωτάγγελε Μιχαήλ και συ αρχάγγελε Γαβριήλ και συ Ραφαήλ και συ Ουριήλ, τειχίστε τον κόσμο ούλλον* τζαι δεύτερα τζαι μας.

Σκέπη των πτερύγων σας... Σκέπη των πτερύγων σας...».

Ήταν μια νύχτα με χλωμό φεγγάρι.

Τρεις κλέφτες, παρασυρμένοι από την αγαθοσύνη του καλού βοσκού, αφού καιροφυλάκτησαν για πολύ, διάλεξαν την ώρα της νύχτας

για να μπουν να κλέψουν μερικά πρόβατα. Παραβίασαν εύκολα την ξυλόπορτα και όρμησαν μέσα. Έκαναν σαν τρελοί με βιασύνη.

— Τούτον εν* καλόν, Αράπη.

— Τζαι τούτον, τζαι τούτον, Μιχάηλε.

— Γί απόψε τρία... Τζαι πάλιν ξαναρκούμαστιν*.

Οι νύχτες εν πολλές. Μόνον γιάλι-άλι*. Αφού τα ξεχωρίσαμεν ας τα πάρουμεν προς την πόρτα. Να μεν 'φκουν* άλλα...

—Ελάτε... ελάτε... Εφκάτε γλήγορα. Μεν μας νώσει* κανέννας. Θα κάμουμεν μιάλον* ζιαφέττιν*.

Ποιός λοαρκάζει* τον χαντόν* τον παπάν;

Ο καλοκάγαθος βοσκός ξύπνησε πρωί-πρωί.

Άνοιξε το παράθυρο και κάμνοντας τρεις φορές το σημείο του σταυρού είπε:

Δόξα σοι ο Θεός!

Δόξα σοι τω δείξαντι το Φως!

Ως εμεγαλύνθη τα έργα σου, Κύριε, πάντα εν σοφία εποίησας.

Ο Θεός ευχαριστώ σοι. Σιέπε* τον κόσμο ούλλον τζαι δεύτερα τζαι μας.

Έκανε τον όρθρο, διάβασε το Ευαγγέλιο και τον Απόστολο της ημέρας, έψαλε... καταπώς συνήθιζε.

Ύστερα ετοίμασε την βουρκούν του και πήρε το μοναπάτι για το μαντρί.

Ω η φύση με την ομορφιά της!... Τον ανύψωνε στην πάννοστη* ομορφάδα του ουρανού. Τα τιτιβίσματα τα χαρούμενα, τα πρωινά των πουλιών του μετέφεραν στ' αυτιά τις αγγελικές υμνωδίες... Τα πόδια του λες και δεν πατούσαν στη γη.

Έφτασε γύρω στις 7:00 π.μ. στο μαντρί του. Σταύρωσε, καταπώς συνήθιζε την ξυλόπορτα και μπήκε.

Μα τι ήταν αυτό που έβλεπαν τα μάτια του;

Δυό άντρες ίσαμε `κει πάνω, με άγρια μαλλιά και βρώμικα ξεσχισμένα ρούχα να στέκουν και να μην κινούνται, να μην κάνουν ούτε την παραμικρή κίνηση για να φύγουν. Μόνο φώναζαν τρομαγμένοι.

— Καλέ άνθρωπε, λυπήσου μας.

— Άγιε άνθρωπε, ελευθέρωσε μας.

— Ποιοί είστε και από τι να σας ελευθερώσω;

— Να, λαλώ* σου ούλλην την αλήθειαν. Ήρταμεν για κακόν σκοπόν. Ναι, ήρταμεν για να σου κλέψουμεν πρόβατα.

— Πε* τα ούλλα, Μιχάηλε, πέρικι* μας συγχωρήσει τζαι μας λυπηθεί...

— Εδκιαλέξαμεν τρία, τζαι μόλις ήμαστιν έτοιμοι να τα φκάλουμεν που την πόρταν έξω, μια δύναμη μιάλη μας εκοκκάλωσεν. Εμείναμεν ακίνητοι. Τα πόδκια κολλημένα στο χώμα. Συγχώρα μας. Ούλλην την νύχταν άγρυπνοι επασκίζαμεν*, μα τίποτες. Λυπήσου μας... εφταίξαμεν...

Έκθαμβος, αλλά ατάραχος, είπεν ο άγροικος βοσκός.

— Μιχάηλε, έχεις και το όνομα του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, παιδί μου... Και συ, Αράπη, να λευκάνεις, παιδί μου, την ψυχή σου....

— Ξέρεις τ' όνομά μου;

— Πού ξέρει τ' όνομά σου; Διερωτήθηκε ο Μιχάηλος.

Εγώ* πάντως εν το είπα.

— Από τη μια γιατί αγρυπνήσατε και από την άλλη γιατί ζητάτε συγγνώμη, θα ελευθερωθείτε. Όμως ποτέ πια στη ζωή σας να μην επαναλάβετε το κακό.

Ντροπιασμένοι οι δυό κλέφτες έσκυψαν το κεφάλι και έτρεξαν προς την πόρτα.

Κι ο αγαθός βοσκός τους φώναξε.

— Για ελάτε. Για τον κόπο της αγρυπνίας και την αναγνώριση του σφάλματος πάρτε ένα πρόβατο από μένα.

Κι ακούτε καλά. Μ' ακούτε; Τη σωτηρία όλων μας θέλει ο Πανάγαθος Θεός. Ο Θεός είναι στοργικός πατέρας.

Ο αγαθός τσοπάνης, ο παπάς με το τριμμένο ράσο, ο ανεξίκακος δεν ήταν άλλος από τον «άγροικο», τον απλοϊκό άνθρωπο, που δεν έμαθε να διαβάζει και να γράφει καλά-καλά, ήταν ο θεοδίδακτος άγιος της Κύπρου, που καταντρόπιασε τον αιρεσιάρχη Άρειο, ήταν ο άγιος που ανέστησε προς ώρας τη νεκρή κόρη του, ήταν ο θαυματουργός άγιος Σπυρίδων, επίσκοπος Τριμυθούντος. Τι κι αν τον είπαν και ήταν «άγροικος»;

Είναι της Κύπρου το σεμνό και θείο βλάστημα!
Των ορθοδόξων όλων το καύχημα!

- * άγροικος, ον: απλοϊκός, που δεν σπούδασε
- * σιέπος (το): η σκέπη, η προστασία
- * βούρκα (η): δερμάτινο σακίδιο
- * ούλλος, η, ον: όλος
- * εν, ένι: είναι
- * ξανάρκουμαι: έρχομαι πάλι
- * γιάλι, άλι: σιγά-σιγά
- * φκαίνω: βγαίνω, κινούμαι προς τα έξω
- * νώθω, γνώθω: αντιλαμβάνομαι
- * μιάλος, η, ον: μεγάλος
- * ζιαφέττιν (το): συμπόσιο, διασκέδαση
- * λοαρκάζω: λογαριάζω
- * χαντός, η, ον: κουτός, αφελής
- * Σιέπω: σκέπω, προστατεύω
- * πάννοστος ο: πολύ επιθυμητός
- * λαλώ: λέω
- * πε: ειπέ, πες
- * πέρκι, πέρκι μου: ίσως
- * πασκίζω: πασχίζω, προσπαθώ
- * εγιώ: εγώ
- * πάντως: οπωσδήποτε

Άγροικος: Σημασιολογική εξέλιξη.

Αρχαία: άγροικος και αγροΐκος: Αυτός που ζει στους αγρούς.

Μεσαιωνικά: αγροΐκος: απλοϊκός, αφελής. **Νεότερα**: αγροΐκος: άξεστος, ακαλλιέργητος στους τρόπους

«Ούτος ουν, ο άγιος Σπυρίδων, άγροικος μεν ην ειπείν κατά την ανατροφήν...» (Άγιος Τριφύλλιος, πρώτος επίσκοπος Λευκωσίας, μαθητής του Αγίου Σπυρίδωνος).